

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/26/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320200904
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočíčková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6320200904.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobkyne G. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXXX/XX, R., právne zast. JUDr. Michalom Vlkolinským, advokátom, so sídlom Námestie SNP 17/29, Zvolen, proti žalovanému G. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. XXX, R., zast. Krnáč s. r. o., so sídlom Námestie slobody 2, Banská Bystrica, IČO: 47 232 293, v konaní o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 1C/7/2020-245 zo dňa 05. 11. 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku I., ktorým okresný súd žalobu zamietol a v súvisiacom výroku II. o trovách konania, p o t v r d z u j e .

II. Vo výroku III., ktorým okresný súd priznal svedkyňi JUDr. Ing. N. F. nárok na náhradu účelne vynaložených hotových, preukázaných a uplatnených výdavkov v rozsahu 100 %, rozsudok okresného súdu z r u š u j e .

III. Žalobkyňa je p o v i n n á zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia okresného súdu o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný má voči žalobkyňi nárok na náhradu preukázaných, odôvodnených a účelne vynaložených trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). Zároveň rozhodol, že svedkyňa JUDr. Ing. N. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. XX, má voči žalobkyňi nárok na náhradu účelne vynaložených, preukázaných a uplatnených hotových výdavkov v rozsahu 100 % (výrok III.).

1.1 V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenou okresnému súdu domáhala určenia, že je vlastníkom bytu č. X na 3. poschodí vo vchode č. XX bytového domu so súpisným číslom XXXX, zapísaného Okresným úradom Brezno, odbor katastrálny pre okres Brezno, obec Brezno, katastrálne územie Brezno na liste vlastníctva č. XXXX v časti A „majetková podstata“, postaveného na C-KN parcele č. XXXX o výmere 186 m², zastavaná plocha a nádvorie a na C-KN parcele č. XXXX o výmere 185 m², zastavaná plocha a nádvorie, vrátane spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 7756/80133 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve a vrátane spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti XXXX/XXXXXX k vyššie uvedeným pozemkom.

1.2 Žalobu odôvodnila žalobkyňa tým, že na základe darovacej zmluvy zo dňa 20. 03. 2009 (ďalej len „darovacia zmluva“), zavkladovanej pod V-XXX/XXXX dňa 20. 04. 2009, darovala ako darca

obdarovanej K. K., rod. F., nar. XX. XX. XXXX, svojej dcére, vyššie špecifikovaný byt č. X na 3. poschodí vo vchode č. XX bytového domu so súpisným číslom XXXX, zapísaného Okresným úradom Brezno, odbor katastrálny pre okres Brezno, obec Brezno, katastrálne územie Brezno na liste vlastníctva č. XXXX v časti A „majetková podstata“, ktorá (obdarovaná) sa podľa článku VI. darovacej zmluvy zaviazala z vďaky za obdarovanie poskytnúť žalobkyni ako dary doživotné užívanie vyššie uvedenej nehnuteľnosti s jej príslušenstvom a vnútorným zariadením. Žalobkyňa v žalobe ďalej uviedla, že z dôvodu, že obdarovaná K. K. porušila povinnosti, ktoré na seba prevzala tak predmetnou darovacou zmluvou, ako aj (v čl. VI. darovacej zmluvy obsiahnutou) zaopatrovacou zmluvou, požiadala dňa 14. 10. 2016 Centrum právnej pomoci, kancelária Banská Bystrica o poskytnutie právnej pomoci vo veci vrátenia daru. Centrum právnej pomoci Banská Bystrica rozhodnutím zo dňa 23. 11. 2016 sp. zn. 1N 13744/2016-KaBB, R. z. 76552/2016 priznalo žalobkyni nárok na poskytovanie právnej pomoci a na zastupovanie v konaní pred súdom v právnej veci vrátenia daru, vrátane spísania návrhu na začatie konania, až do právoplatného skončenia konania. Žalobkyňa v žalobe tiež uviedla, že ako darca výzvou zo dňa 24. 11. 2016 vyzvala podľa § 630 zákona č. 40/1964 Z. z., Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) obdarovanú K. K. na vrátenie daru s poukazom na konkrétne úkony obdarovanej vykonané v roku 2014, 2015 a 2016 a ich následky, ktoré žalobkyňa ako darca považuje za konanie, ktoré je v hrubom rozpore s dobrými mravmi a ktoré spôsobilo vážny rozvrat vzťahov medzi žalobkyňou ako darcom a obdarovanou. Za konanie hrubo porušujúce dobré mravy žalobkyňa ako darca považovala najmä to, že obdarovaná porušila záväzok riadne zabezpečiť žalobkyni ako darcovi v darovanom byte trvalé bývanie až do smrti žalobkyne a poskytnúť jej s tým spojenú potrebnú starostlivosť s poukazom na zaťaženie daru právami tretích osôb s vedomím, že darca príde o miesto trvalého pobytu. Uvedenú skutočnosť (že sa obdarovaná dopustila konania, ktoré je konaním v rozpore s dobrými mravmi) potvrdila obdarovaná na osobnom stretnutí dňa 24. 11. 2016 v advokátskej kancelárii JUDr. Ing. N. F., a preto s vrátením daru žalobkyni v celom rozsahu súhlasila. Zo stretnutia bol spísaný záznam a následne toho istého dňa 24. 11. 2016 bola spísaná dohoda o vrátení daru. Na základe dohody o vrátení daru sa (žalobkyňa) stala opätovne vlastníčkou predmetného bytu. Následne obdarovaná K. K. podala Okresnému úradu Brezno, odbor katastrálny, návrh na vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností o zmene vlastníctva predmetného bytu. Listom zo dňa 12. 02. 2018 Okresný úrad Brezno, katastrálny odbor obdarovanej K. K. oznámil, že predmetný návrh na vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností „nie je spôsobilý na zápis“. Skutočnosť, že žalobkyňa požiadala obdarovanú o vrátenie daru bola uvedená aj v notárskej zápisnici, ktorou sa osvedčil priebeh prvého kola opakovanej dobrovoľnej dražby konanej dňa 25. 11. 2016. Žalobkyňa poukázala v žalobe tiež na to, že dohoda o vrátení daru zo dňa 24. 11. 2016 je jednostranným právnym úkonom, na základe ktorého došlo k vráteniu daru dňa 24. 11. 2016, teda ešte pred tým ako na základe prvého kola opakovanej dobrovoľnej dražby udelil dražobník príklep žalovanému ako vydražiteľovi. Zdôraznila, že Občiansky zákonník nevyžaduje osobitnú formu žiadosti o vrátenie daru - žiadosť o vrátenie daru môže byť tak ústna, ako aj písomná alebo urobená iným spôsobom, nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel darca prejavíť. Uviedla, že podľa jej názoru je nepochybné, že právny vzťah založený darovacou zmluvou zo dňa 20. 03. 2009 zanikol dňa 24. 11. 2016, pretože ak darca využije svoje právo domáhať sa vrátenia daru vyplývajúce z ust. § 630 Občianskeho zákonníka, darovací vzťah zaniká okamihom, kedy tento prejav vôle dôjde obdarovanému. Doručením žiadosti darcu o vrátenie daru obdarovanému sa ruší darovacia zmluva a obnovuje sa pôvodný právny stav, t. j. obnovuje sa vlastnícke právo darcu k veci s účinkami ex nunc a obdarovaný je povinný vydať darovanú vec vlastníčkovi. Nie je pri tom potrebné, aby listina o vrátení daru bola zapísaná do katastra nehnuteľností. V uvedenej súvislosti žalobkyňa poukázala v žalobe na rozsudok NS ČR sp. zn. 21Cdo/202/2013 zo dňa 20. 03. 2014. Ďalej poukázala na ust. § 137 písm. c) CSP a uviedla, že má na požadovanom určení naliehavý právny záujem, ktorý je odôvodnený skutočnosťou, že bez meritórneho rozhodnutia súdu o určovacej žalobe je právne postavenie žalobkyne neisté, pretože v evidencii nehnuteľností bude zapísaný ako vlastník žalovaný. Žalobkyňa k žalobe pripojila rozhodnutie Centra právnej pomoci, Kancelária Banská Bystrica, č.: KaBB/1813/2020, ČRZ: 10730/2020 zo dňa 23. 01. 2019, Darovaciu zmluvu zo dňa 20. 03. 2009, záznam zo stretnutia - pokus o mimosúdne riešenie sporu zo dňa 24. 11. 2016, rozhodnutie Centra právnej pomoci, Kancelária Banská Bystrica, sp. zn.: 1N 13744/2016-KaBB, R. z.: 76552/2016 zo dňa 23. 11. 2016, Návrh na vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností zo dňa 24. 11. 2016, Dohodu o vrátení daru zo dňa 24. 11. 2016.

1.3 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že sa nestotožňuje s podanou žalobou, nesúhlasí s tvrdeniami žalobkyne, ktoré sú jednostranné, úmyselne a účelovo opomínajúce podstatné skutočnosti. Ďalej uviedol, že na základe prvého kola opakovanej dobrovoľnej dražby, ktorá

sa konala dňa 25. 11. 2016 v priestoroch AMICOMP BB sa stal momentom udelenia príklepu vlastníkom predmetu dražby. Nesúhlasí s argumentáciou žalobkyne, že na základe dohody o vrátení daru zo dňa 24. 11. 2016 prešlo vlastnícke právo k predmetnému bytu späť na žalobkyňu. Žalovaný dal vo vyjadrení k žalobe do pozornosti okresnému súdu konanie vedené na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 6C/48/2017, kde ako žalobca žaloval obdarovanú o vypratanie predmetného bytu. V uvedenom konaní bol úspešný a rozsudok Okresného súdu Brezno bol potvrdený aj odvolacím súdom. Uviedol, že dohoda o vrátení daru bola uzatvorená spätne a účelovo, s cieľom zabrániť prevodu vlastníckeho práva k predmetnému bytu na vydražiteľa, pričom žalobkyňi ani obdarovanej sa v konaní nepodarilo preukázať opak. Žalobkyňa žiadnym spôsobom, či už písomným alebo ústnym, nevyjadrila vôľu na vrátenie daru od obdarovanej; túto skutočnosť začala riešiť až dodatočne, potom ako bol predmetný byt speňažený na dobrovoľnej dražbe. Žalobkyňa účelovo prekrúca fakty a zavádza, keďže v notárskej zápisnici nie je uvedené, že žalobkyňa ako darca požiadala obdarovanú o vrátenie daru, ale je tam uvedené iba tvrdenie obdarovanej, že žalobkyňa ju požiadala o vrátenie daru. K samotnému aktu požiadania o vrátenie daru zo strany žalobkyne ako aj ku spísaniu dohody o vrátení daru došlo podľa žalovaného až následne, potom ako bol na dobrovoľnej dražbe udelený žalovanému príklep. Vyjadrenia obdarovanej o tom, že „sú na súd podané žaloby a podniknuté ďalšie právne kroky“, označil žalovaný vo vyjadrení k žalobe za účelové a zavádzajúce. Poukázal na to, že v danom prípade nie je na vrátenie daru splnená zákonná podmienka, preto neobstojí argumentácia žalobkyne, že požiadala obdarovanú o vrátenie daru z dôvodu uvedeného v § 630 Občianskeho zákonníka, teda z toho dôvodu, že obdarovaná konala v rozpore s dobrými mravmi.

1.4 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že na deň 28. 05. 2021 nariadil pojednávanie, na ktorom vypočul žalobkyňu, žalovaného a svedkyne navrhnuté žalobkyňou. Svedkyňa pani K. (dcéra žalobkyne) v rámci svojej svedeckej výpovede uviedla, že matka (žalobkyňa) jej darovala byt v roku 2009. Ona sa v darovacej zmluve zaviazala postarať o mamu a zabezpečiť jej dôstojný život. Predmetný byt bez súhlasu matky založila. V roku 2016 za matkou chodila menej. Jej matka si všimla, že sa k nej správa inak, pretože bola zmätená a neistá a vedela, že urobila niečo zlé. Tušila, že matka v súvislosti s bytom podniká nejaké kroky. Na jeseň 2016 sa dozvedela, že jej matka požiadala o pomoc právnika (JUDr. Ing. N. F.), aby zistil „či sa s bytom niečo nedeje“. Kontaktovala ju advokátka JUDr. Ing. N. F., že sa na ňu obrátila jej matka s riešením problému spojeného s bytom a pozvala ju na stretnutie v jej kancelárii, ktorého sa zúčastnila ona, jej matka a JUDr. Ing. N. F.. Matka ju vyzvala, aby jej vrátila byt späť do jej vlastníctva s čím ona súhlasila. Advokátka JUDr. Ing. N. F. jej vysvetlila, že podpíšu mimosúdnu dohodu a dohodu o vrátení daru - predmetného bytu. Stretnutie s matkou a s jej právnou zástupkyňou JUDr. Ing. N. F. sa konalo pred dražbou bytu, na ktorej bola prítomná. Uviedla, že si je istá, že na dražbe bol prítomný notár, ktorému povedala, že chce vzniesť námietku proti dražbe a povedala mu tiež, že ju matka pred advokátom (JUDr. Ing. N. F.) dňa 24. 11. 2016 požiadala o vrátenie daru. Potvrdila, že do zápisnice o dražbe uviedla, že sú na súd podané žaloby a že zápisnicu o dražbe podpísala. Nevedela na pojednávaní uviesť prečo na dražbe nepredložila dohodu o vrátení daru, keď ju mala u seba. Dohodu o vrátení daru podpisovala u JUDr. Ing. N. F. pred dražbou. Uviedla, že nemala peniaze, preto podpis na dohode o vrátení daru v deň jej podpísania, t. j. dňa 24. 11. 2016 nedala overiť u notára, potom sa konala dražba a následne dňa 28. 11. 2016 dala overiť podpis na dohode o vrátení daru u notára. Dohodu o vrátení daru s overeným podpisom zaslala na Okresný úrad, katastrálny odbor v Brezne.

1.5 Na pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 28. 05. 2021 bola vypočutá ako svedkyňa aj JUDr. Ing. N. F., ktorá v rámci svojej svedeckej výpovede uviedla, že žalobkyňu pozná, bola jej právnym zástupcom na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci, kancelária Banská Bystrica. Žalobkyňu zastupovala vo veci vrátenia daru, a to bytu nachádzajúceho sa v Brezne, ktorý žalobkyňa darovala svojej dcére. Uviedla, že na detaily uvedeného prípadu si pre odstup času nespomína. Rozhodnutie centra právnej pomoci zo dňa 23. 11. 2016 prevzala dňa 24. 11. 2016. Zmluva a plná moc o poskytovaní právnej pomoci boli podpísané v ten istý deň dňa 24. 11. 2016. Stretnutie so žalobkyňou bolo dohodnuté telefonicky. S pani F. a s pani K. sa stretli v jej kancelárii poobede dňa 24. 11. 2016. Uviedla, že rozhovor prebehol medzi žalobkyňou a jej dcérou, kde žalobkyňa uviedla skutočnosti, prečo chce, aby jej dcéra vrátila byt, čo jej dcéra akceptovala a ona vypracovala dohodu o vrátení daru. Pokiaľ si pamätá, tak súčasťou darovacej zmluvy bola časť o doopatrení žalobkyne, čo dcéra žalobkyne nedodržala, pretože predmetný byt zaťažila záložným právom a následne bol predmetom dražby. Pre odstup času si ďalšie detaily nepamätá, ale vypracovala záznam zo stretnutia, kde to uviedla. Ďalej uviedla, že rozhovor

žalobkyne s jej dcérou netrval dlho, boli chvíľu aj mimo kancelárie, dohodli sa, že to nebudú riešiť súdom, ale mimosúdne. Ona vypracovala dohodu o vrátení daru a dala ju 24. 11. 2016 do rúk pani K., ktorej povedala, že bude musieť dať overiť svoj podpis na dohode o vrátení daru. Pani K. ju požiadala, aby jej vypracovala aj „návrh na zmenu vlastníka bytu v katastri nehnuteľností“.

1.6 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov predložených stranami sporu, ako aj s jednotlivými vyjadreniami strán sporu, s výsluchom žalobkyne, žalovaného a svedkýň, a to K. K. a JUDr. Ing. N. F., oboznámením sa s obsahom spisu Centra právnej pomoci, kancelária Banská Bystrica a spisu Okresného súdu Brezno sp. zn. 6C/48/2017, pričom zistil, že na základe darovacej zmluvy zo dňa 20. 03. 2009 darovala žalobkyňa svojej dcére K. K. byt č. X na 3. poschodí vo vchode č. XX bytového domu so súpisným číslom XXXX, zapísaného Okresným úradom Brezno, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXXX pre okres Brezno, obec Brezno, katastrálne územie Brezno. Obdarovaná sa v čl. VI. darovacej zmluvy zaviazala z vďaky za obdarovanie poskytnúť žalobkyňi ako dary doživotné zaopatrenie jej osoby a taktiež zabezpečiť dary doživotné užívanie vyššie uvedenej nehnuteľnosti s jej príslušenstvom a s vnútorným zariadením. Na základe dobrovoľnej dražby, ktorá sa konala dňa 25. 11. 2016 sa vlastníkom uvedeného bytu udelením príklepu stal žalovaný. O konaní dobrovoľnej dražby bola spísaná notárska zápisnica sp. zn. N 1542/2016, NZ 475116/2016, NCRIs 48551/2016, v ktorej bola uvedená námietka obdarovanej proti priebehu dražby, a to že ju jej matka požiadal o vrátenie daru.

1.7 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na ust. § 137 ods. 1 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), na ust. § 2 písm. a), § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách, na ust. § 630 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka a uviedol, že z hľadiska procesného je základným predpokladom úspešnosti žaloby o určenie skutočnosť, že žalobca má na požadovanom určení naliehavý právny záujem (§ 137 písm. c) CSP). Existenciu naliehavého právneho záujmu musí v konaní preukázať žalobca, pričom naliehavý právny záujem musí existovať (byť preukázaný) nielen v čase začatia konania, ale aj v čase, keď bol rozsudok súdu vyhlásený (§ 217 ods. 1 CSP). Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je dôvodom na zamietnutie žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. 09. 2010 sp. zn. 4Cdo 56/2009). V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že v rozhodovacej praxi sa ustálil názor, že určovacia žaloba má miesto (opodstatnenie) jednak tam, kde jej pomocou je možné eliminovať stav ohrozenia práva, či neistoty v právnom vzťahu, ak k zodpovedajúcej náprave nie je možné dospieť inak a tiež v prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnejšie, než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu a je prostredníctvom nej možné dosiahnuť nápravu právnych vzťahov tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že žalovaný namietal, že žalobkyňa v konaní nepreukázala existenciu naliehavého právneho záujmu na určení, že je vlastníčkou predmetného bytu. Opodstatnenosť podanej určovacej žaloby odôvodnila žalobkyňa tým, že domáhať sa určovacom žalobou určenia vlastníckeho práva k vydraženej veci možno aj po uplynutí prekluzívnej lehoty na podanie žaloby o neplatnosť dobrovoľnej dražby, a to v prípadoch, keď sú tu okolnosti hodné osobitného zreteľa alebo zásadné dôvody zakladajúce neplatnosť vykonanej dražby. Poukázala pritom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/186/2010, kde Najvyšší súd SR „ponechal otvorenú otázku aké právne dôsledky má pri dobrovoľnej dražbe skutočnosť, že oprávnená osoba si neuplatnila právo domáhať sa určenia neplatnosti dražby na súde do troch mesiacov odo dňa udelenia príklepu“. V uvedenom rozhodnutí Najvyšší súd SR uviedol, že otázku platnosti dobrovoľnej dražby môže súd riešiť výlučne v konaní podľa § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách, „zároveň uviedol, že pokiaľ je predmetom sporu určenie vlastníckeho práva k bytu, ktorý vydražil žalovaný/á a ktorého vlastníkom/vlastníčkou bol/bola pred dražbou žalobca /žalobkyňa, je potrebné skúmať či je s prihliadnutím na skutkové a právne osobitosti prípadu, možný odklon od ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít“, a preto je podľa žalobkyne potrebné v danom prípade pristúpiť ku skúmaniu ňou tvrdenej existencie vlastníckeho práva žalobkyne k predmetnému bytu.

1.8 Vzhľadom na vyššie uvedené okresný súd skúmal či možno žalobkyňu považovať za vlastníčku predmetného bytu, a to na základe toho, že požiadala svoju dcéru (obdarovanú) o vrátenie daru a či tento právny úkon predchádzal nadobudnutiu vlastníckeho práva k predmetnému bytu na dobrovoľnej dražbe žalovaným. Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k záveru, že žalobkyňi sa nepodarilo jednoznačne preukázať, že by k vráteniu daru došlo ešte pred konaním samotnej dobrovoľnej

dražby. Predložená dohoda o vrátení daru ako aj záznam zo stretnutia, ktoré sa uskutočnilo podľa tvrdenia žalobkyne v kancelárii JUDr. Ing. N. F. dňa 24. 11. 2016, sú síce napísané na počítači, avšak v dohode o vrátení daru je iba rukou dopísaný dátum jej vyhotovenia. JUDr. Ing. N. F. vo svojej svedeckej výpovedi uviedla, že tieto listiny (dohodu o vrátení daru, záznam z rokovania) vypracovala ona, ale nevedela na pojednávaní konanom na okresnom súde uviesť dôvod, prečo v dohode o vrátení daru bolo pri dátume jej vyhotovenia vybodkované miesto a prečo tam bol rukou dopísaný dátum, preto podľa okresného súdu nemožno jednoznačne ustáliť, že dohoda o vrátení daru bola vyhotovená už dňa 24. 11. 2016. V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že JUDr. Ing. N. F. vo svojej svedeckej výpovedi na pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 28.05.2021 uviedla, že vedela, že na darovanej nehnuteľnosti viazli farchy, dokonca vedela o výkone záložného práva a že o týchto skutočnostiach žalobkyňu informovala, avšak v samotnej dohode o vrátení daru, ktorú vypracovala, nie sú uvedené žiadne farchy. Skutočnosť, že predmet daru bol zaťažený právami tretích osôb, vyplynula zo záznamu zo stretnutia, no tieto práva tretích osôb tam neboli bližšie konkretizované. Aj z uvedeného možno podľa okresného súdu usúdiť, že k samotnému uzatvoreniu dohody o vrátení daru došlo spätne, až potom čo ohľadom predmetnej nehnuteľnosti prebehla dobrovoľná dražba. Svedkyňa pani K. K. vo svojej svedeckej výpovedi uviedla, že sa dražby osobne zúčastnila a že na nej vzniesla námietku, že ju jej matka (žalobkyňa) požiadala o vrátenie daru. Uvedená skutočnosť bola zaznamenaná aj v notárskej zápisnici o priebehu dražby. No svedkyňa pani K. nevedela okresnému súdu na pojednávaní uviesť, prečo pri vznesení uvedenej námietky nepredložila na dražbe aj dohodu o vrátení daru, keď ju, tak ako vo svojej svedeckej výpovedi uviedla, mala na dražbe pri sebe. „Výzvou, prípadne dohodou o vrátenie daru zaniká právny vzťah založený darovacou zmluvou a obnovuje sa vlastnícke právo darcu k predmetu daru. Nie je potrebné, aby výzva či dohoda o vrátení daru bola predložená katastru, aby tento vykonal zápis v katastri nehnuteľností. Vzhľadom na uvedené svedkyňa pani K., žalobkyňa, prípadne jej právna zástupkyňa JUDr. Ing. N. F. mohli dohodu o vrátení daru, ak by bola uzatvorená už dňa 24. 11. 2016, predložiť v rámci vznesenej námietky na dražbe a dokladovať tak, že skutočne došlo k prechodu vlastníckeho práva späť na žalobkyňu“. Pokiaľ sa žalobkyňa ako aj svedkyňa pani K. odvolávali na skutočnosť, že v notárskej zápisnici o priebehu dobrovoľnej dražby je uvedené vyjadrenie pani K. o tom, že ju jej matka požiadala o vrátenie daru, tak z uvedeného vyjadrenia nie je podľa okresného súdu bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, či k takému úkonu skutočne došlo, či bol urobený vážne, určite a zrozumiteľne. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že v zápisnici o priebehu dražby nie je uvedené kedy k takémuto úkonu (k dohode o vrátení daru) došlo, teda kedy žalobkyňa požiadala obdarovanú o vrátenie daru a že dohoda o vrátení daru bola uzatvorená pred dňom konania dobrovoľnej dražby. Nepochopiteľným sa okresnému súdu javilo aj konanie právnej zástupkyne žalobkyne (JUDr. Ing. N. F.), ktorá ak mala žalobkyňu v konaní o vrátenie daru zastupovať, tak nie je zrejmé prečo nepodnikla kroky k tomu, aby sa pokúsila zvrátiť výsledok dražby, keď ako uviedla vo svojej svedeckej výpovedi, vedela o začatí výkonu záložného práva. Konanie žalobkyne ako aj jej dcéry (obdarovanej) nemožno podľa okresného súdu hodnotiť inak ako účelové a špekulatívne, s cieľom zvrátiť výsledok dražby bez toho, aby na to existovali okolnosti hodné osobitného zreteľa. Keďže žalobkyňa sa nepodarilo preukázať, že dohoda o vrátení daru bola uzatvorená pred konaním dobrovoľnej dražby, nemožno podľa okresného súdu súhlasiť s jej tvrdením, že v čase konania dražby bola vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti.

1.9 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku tiež uviedol, že v konaní bol sporný aj dôvod, na základe ktorého sa žalobkyňa domáhala vrátenia daru. Poukázal pritom na konanie vedené na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 6C/48/2017, predmetom ktorého bolo vypratanie predmetného bytu, kde odvolací súd na uvedenú skutočnosť upriamil pozornosť. Podľa § 630 Občianskeho zákonníka je o darca oprávnený domáhať sa vrátenia daru, ak sa obdarovaný k nemu alebo k členom jeho rodiny správa v rozpore s dobrými mravmi. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na to, že z doterajšej aplikačnej praxe súdov Slovenskej republiky vyplýva, že nie každé konanie obdarovaného, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi zakladá dôvod na strane darcu domáhať sa vrátenia daru. Toto právo nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení dobrých mravov obdarovaným (R31/1999). Predovšetkým musí ísť o konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi a tohto konania v rozpore s dobrými mravmi sa obdarovaný dopúšťa priamo voči darcovi, prípadne voči členom jeho rodiny. Hrubým porušením dobrých mravov sa rozumie porušenie dobrých mravov značnej intenzity alebo ich sústavné porušovanie (R 88/1998). Súdny za dôvod zakladajúci oprávnenie darcu domáhať sa vrátenia daru nepovažujú také konanie obdarovaného, pri ktorom obdarovaný nezodpovedne nakladá so svojim majetkom. Aj v prípade prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti na základe darovacej zmluvy nadobúda obdarovaný

vlastnícké právo trvalé a nepodmienené. Znamená to, že s predmetom daru môže voľne nakladať. Na zaťaženie predmetu daru, prípadne na jeho scudzenie nie je potrebné, aby mal súhlas darcu. Za konanie v rozpore s dobrými mravmi odôvodňujúce vznik práva darcu domáhať sa vrátenia daru nemožno podľa okresného súdu považovať konanie obdarovanej, ktorá pre neschopnosť splácať svoje dlhy zaťažila nehnuteľnosť - byt, ktorého vrátenia sa daryňa domáhala. Rovnako dôvodom na vrátenie daru nie je ani taká skutočnosť, že obdarovaný o svoje vlastníctvo príde tým, že darované nehnuteľnosti speňaží za účelom uspokojenia veriteľov. Najvyšší súd SR vo svojej rozhodovacej praxi ustálil, že za hrubé porušenie dobrých mravov nemožno považovať napr. predaj darovanej veci cudzej osobe, nenavštevovanie darcu pri príležitosti sviatkov a jeho životných jubileí, resp. že pod hrubým porušením dobrých mravov treba rozumieť porušenie dobrých mravov značnej intenzity alebo ich sústavné porušovanie, pričom je potrebné zohľadniť i správanie sa samotného darcu (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/108/2007). Žalobkyňa v zázname zo stretnutia a aj v dohode o vrátení daru poukázala na to, že sa domáha vrátenia daru na základe konaní, ktorých sa obdarovaná dopustila v rokoch 2014, 2015, 2016, avšak tieto konania zostali bez bližšieho popisu a bez bližšej špecifikácie. O aké konania obdarovanej malo v uvedených rokoch ísť, žalobkyňa bližšie nerozvedla ani vo svojej žalobe a ani následne vo svojich vyjadreniach či už písomných alebo ústnych. Rovnako zo strany žalobkyne nebolo preukázané, že konanie obdarovanej bolo takej intenzity, že malo za následok trvalý rozvráť vzťahov medzi nimi. Z mailovej komunikácie, ktorú okresnému súdu predložila obdarovaná vyplynulo, že „obdarovaná zabezpečovala starostlivosť o žalobkyňu, ktorá sa k nej prísťahovala do bytu, aby jej vypomohla“. Obdarovaná v mailovej komunikácii tiež uviedla, že sú na seba so žalobkyňou veľmi naviazané a že musia byť spolu. Zo zápisnice z pojednávania konaného na Okresnom súde Brezno v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/48/2017, okresný súd zistil, že vzťahy medzi obdarovanou a žalobkyňou neboli rozvrátené, nakoľko žalobkyňa trávila každoročne vianočné sviatky pri obdarovanej v Banskej Bystrici, a to už dlhé obdobie. Aj z dokazovania vykonaného na pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 28.05.2021 v tejto veci vyplynulo, že žalobkyňa v čase, keď žiadala o vrátenie daru, bývala s obdarovanou a teda že vzťahy medzi žalobkyňou a obdarovanou neboli vážne narušené. Rovnako aj svedkyňa JUDr. Ing. N. F. vo svojej svedeckej výpovedi uviedla, že žalobkyňa a jej dcéra sa počas stretnutia, ktoré sa konalo v jej kancelárii, nehádali. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval, že neboli naplnené hmotnoprávne podmienky na vrátenie daru a vzhľadom k tomu nedošlo k prechodu vlastníckeho práva k predmetnému bytu späť na žalobkyňu, a teda žalobkyňa nebola v čase pred udelením príklepu vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti. V nadväznosti na uvedené, okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že v súdenom prípade nedošlo k platnému vráteniu daru, pretože dohodu o vrátení daru treba považovať za absolútne neplatný právny úkon pre jej neurčitosť. Neurčitosť sa týka predmetu dohody. V predmete dohody o vrátení daru neboli pri popise nehnuteľnosti uvedené žiadne ťarchy, ktorými bola darovaná nehnuteľnosť v čase výzvy na jej vrátenie zaťažená. Hoci, ako vo svojej svedeckej výpovedi na pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 28. 05. 2021 uviedla svedkyňa JUDr. Ing. N. F., o právach tretích osôb vedela a informovala o nich aj žalobkyňu, že tieto práva tretích osôb prejdú na ňu spolu s vráteným darom. Tým, že dar bol zaťažený došlo k zmene predmetu daru, ktorý už v pôvodnom právnom stave (t. j. bez tiarch) nemožno vrátiť. To, že dar bol v dohode o vrátení daru označený bez tiarch, spôsobilo, že sa jedná o taký dar, ktorý v čase uzavretia dohody o vrátení daru už v takomto stave (čistý, bez tiarch) neexistoval. V uvedenej súvislosti poukázal okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku na ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právny úkon musí byť určitý a zrozumiteľný, inak je právny úkon neplatný. Absolútne neplatný právny úkon je právny úkon, ktorý nevyvoláva právne účinky ním sledované. V danom prípade dohoda o vrátení daru nespôsobila opätovné nadobudnutie vlastníckeho práva žalobkyňou k darovaným nehnuteľnostiam. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu musí súd prihliadať z úradnej povinnosti, aj keď ju strany sporu nenamietli, hoci v danom prípade ju namietal vo svojom vyjadrení k žalobe žalovaný. Žalobkyňa sa v žiadnom zo svojich vyjadrení k neplatnosti dohody o vrátení daru nevyjadřila. Žalovaný v priebehu konania vzniesol námietku premičania vo vzťahu k právu žalobkyne domáhať sa vrátenia daru. Uvedenú námietku premičania okresný súd vyhodnotil ako nedôvodnú, a to z toho dôvodu, že v danom prípade bolo sporné či boli naplnené hmotnoprávne podmienky na vrátenie daru podľa § 630 Občianskeho zákonníka. Dôvod, pre ktorý sa žalobkyňa domáhala vrátenia daru, okresný súd vyhodnotil ako nedôvodný, resp. ako skutočnosť, ktorá nenaplní zákonné predpoklady na vrátenie daru. Samotná žalobkyňa bližšie v konaní pred súdom prvej inštancie nekonkretizovala konania, ktorých sa obdarovaná voči nej mala dopustiť a ktoré treba považovať za konania v rozpore s dobrými mravmi. Rovnako žalobkyňa bližšie nekonkretizovala časový úsek, kedy sa obdarovaná týchto konaní dopustila. Uviedla len roky, a to roky 2014, 2015 a 2016. Z uvedeného dôvodu nemožno podľa okresného súdu

určiť začiatok plynutia premlčacej lehoty. V nadväznosti na vyššie uvedené okresný súd dospel k záveru, že žalobkyni sa nepodarilo preukázať, že by v čase pred udelením príklepu bola vlastníčkou predmetného bytu, a teda sa jej nepodarilo preukázať, že by existovali okolnosti hodné osobitného zreteľa (skutkové a právne osobitosti prípadu), ktoré by umožňovali odklon od ustálenej rozhodovacej praxe v tom, že by umožňovali súdu posudzovať platnosť vykonanej dražby. Na základe uvedených skutočností okresný súd konštatoval, že žalobkyni sa nepodarilo preukázať vlastnícke právo k bytu v čase pred konaním dražby, čo znamená, že žalovaný nadobudol vlastnícke právo k predmetnému bytu v súlade so zákonnou úpravou. Z uvedených dôvodov okresný súd žalobu ako nedôvodnú zamietol konštatujúc, že pokiaľ právna zástupkyňa žalobkyne navrhla vykonať dokazovanie svedeckými výpoveďami zamestnankyne Centra právnej pomoci, kancelária Banská Bystrica JUDr. Rosputinskej, notárky JUDr. Andrei Barancovej a zamestnanca jej notárskeho úradu JUDr. Jurčáka, tak vykonanie týchto dôkazov zamietol, nakoľko by nevedli k objasneniu sporných skutočností. Zamestnankyňa Centra právnej pomoci, kancelária Banská Bystrica JUDr. Rosputinská by mala osvedčiť skutočnosti, ktoré nastali pred uzatvorením dohody o vrátení daru a notárka JUDr. Andrea Barancová a zamestnanec jej notárskeho úradu JUDr. Jurčák by mali osvedčiť len skutočnosti, ktoré nastali po uzatvorení dohody o vrátení daru. Keďže ani jeden zo svedkov nebol osobne prítomný pri rokovaní a podpise dohody o vrátení daru, ich svedecké výpovede by nemali podľa okresného súdu žiadnu relevanciu na súdený prípad.

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie sa žalobkyňa odvolala. V odvolaní uviedla, že podané odvolanie odôvodňuje ust. § 365 ods. 1 písm. d) a h) CSP, teda tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobkyňa v odvolaní ďalej uviedla, že súd prvej inštancie zamietol žalobu z dôvodov uvedených najmä v odseku 22. odôvodnenia rozsudku, ktorého podstatnú časť v odvolaní odcitovala a ďalej poukázala na odsek 23., 24. a 26. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a uviedla, že záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k názoru, že sa žalobkyni nepodarilo jednoznačne preukázať, že by k vráteniu došlo ešte pred konaním dobrovoľnej dražby, považuje za nesprávny a arbitrárny, keď tak žalobkyňa, ako aj vypočuté svedkyne potvrdili, že ku stretnutiu v advokátskej kancelárii JUDr. Ing. N. F. došlo dňa 24. 11. 2016 a rovnako sa zhodne vyjadrili aj k predmetu stretnutia a ku skutočnostiam, ktoré sa na tomto stretnutí riešili. Žalobkyňa v odvolaní ďalej uviedla, že ak výzvou na vrátenie daru, prípadne dohodou o vrátení daru zaniká právny vzťah založený darovacou zmluvou a obnovuje sa vlastnícke právo darcu k predmetu daru, pričom nie je potrebné, aby výzva na vrátenie daru, či dohoda o vrátení daru boli predložené katastru, aby tento vykonal zápis v katastri nehnuteľností, tak úvaha súdu prvej inštancie o tom, že svedkyňa Alena K., žalobkyňa, prípadne jej právna zástupkyňa JUDr. Ing. N. F., mohli dohodu o vrátení daru, ak by bola uzatvorená už dňa 24. 11. 2016, predložiť v rámci vznesenej námietky na dražbe predmetného bytu a preukázať tak, že skutočne došlo k prechodu vlastníckeho práva k predmetnému bytu späť na žalobkyňu, tak sa žalobkyňa odvoláva na skutočnosť, že v notárskej zápisnici o priebehu dobrovoľnej dražby je uvedené vyjadrenie Aleny K. o tom, že ju jej matka požiadala o vrátenie daru. „Zápisnicu z dobrovoľnej dražby spisoval dražobník, ktorý zapísal do nej len to, čo považoval za potrebné, bez zreteľa na ďalšie skutočnosti“. Svedkyňa K. K. nemá právne povedomie na to, aby presne formulovala, „čo má byť protokolované“, preto na zápise takejto formulácie do zápisnice z dobrovoľnej dražby následne trvala. Zo svojho pohľadu považovala za dostatočné, aby sa dražby zúčastnila a uviedla, že ju jej matka G. F., rod. E. - ako daryňa, požiadala o vrátenie daru - predmetu dražby tak, aby bol vo výlučnom vlastníctve jej matky. Žalobkyňa v odvolaní ďalej uviedla, že v prejednávanej veci mala bremeno tvrdenia, že K. K. dňa 24. 11. 2016 požiadala o vrátenie daru a v rovnaký deň uzatvorila aj Dohodu o vrátení daru. Na základe tohto bremena tvrdenia mala dôkaznú povinnosť preukázať výzvu na vrátenie daru a uzatvorenie Dohody o vrátení daru dňa 24. 11. 2016. Tieto skutočnosti preukazovala nielen listinnými dokladmi, ale aj výpoveďami svedkov - JUDr. Ing. N. F. a K. K., preto považuje závery súdu prvej inštancie, podľa ktorých „súd na základe vykonaného dokazovania zastáva názor, že žalobkyni sa nepodarilo jednoznačne preukázať, že by k uvedenej skutočnosti došlo ešte pred konaním samotnej dobrovoľnej dražby“, za nesprávne a arbitrárne. V závere odvolania žalobkyňa uviedla, že podáva odvolanie aj proti III. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, podľa ktorého svedkyňa JUDr. Ing. N. F., má voči žalobkyni nárok na náhradu účelne vynaložených hotových, preukázaných a uplatnených výdavkov v rozsahu 100 %, keď svedkyňa na pojednávaní, ktoré sa na súde prvej inštancie konalo dňa 28. 05. 2021 uviedla, že si svedočné neuplatňuje; táto skutočnosť je zaznamenaná na str. 5 zápisnice z pojednávania. Na základe uvedeného žalobkyňa v odvolaní navrhla, aby Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací postupom podľa §

389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Brezno a aby vec vrátil Okresnému súdu Brezno na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie vyjadreným v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku. Má za to, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je zákonný, nakoľko súd prvej inštancie sa dôkladne oboznámil so skutkovým stavom veci, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s procesnými zásadami, to je každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a keďže na základe vykonaných dôkazov mal súd prvej inštancie jednoznačne za preukázané skutočnosti tvrdené v priebehu konania žalovaným, je viac ako nesporné, prečo súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti rozsudku. Súd prvej inštancie venoval dokazovaniu, ako aj samotnému rozsudku náležitú pozornosť; právny názor súdu prvej inštancie je odôvodnený dostatočne a vyčerpávajúcym spôsobom. Rozsudok súdu prvej inštancie je presvedčivý, vecne správny, zákonný a nevykazujúci znaky arbitrárnosti. Z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva vzťah a súlad medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozsudku dbal tiež na jeho celkovú presvedčivosť, keďže jeho závery, ku ktorým na základe zhodnotenia skutkového stavu veci dospel boli prijateľné, racionálne a v neposlednom rade aj spravodlivé a najmä presvedčivé. Súd prvej inštancie vychádzal z toho, že súdy majú poskytovať v súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práva a oprávnených záujmov strán sporu, čo sa aj vydaním predmetného rozsudku uskutočnilo. Rozsudok súdu prvej inštancie netrpí žiadnymi obsahovými ani formálnymi vadami, a preto je vecne správny.

3.1 Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne ďalej uviedol, že pokiaľ odvolanie neobsahuje zákonom vyžadované obligatórne náležitosti (resp. niektoré z nich), je odvolací súd povinný odvolanie odmietnuť bez skúmania vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia, a to podľa ust. § 386 písm. d) CSP, podľa znenia ktorého „odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať“. V uvedenej súvislosti žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že odvolateľ je povinný v odvolaní uviesť niektorý z odvolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 CSP, aby bolo zrejmé, z akých dôvodov považuje odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za nesprávne. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne tiež uviedol, že napriek tomu, že odvolanie žalobkyne je pomerne obsiahle, má za to, že v odvolaní žalobkyne nie je špecifikovaný ani jeden relevantný odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 CSP. Napriek konštatácii v úvodnom texte odvolania žalobkyne, že predmetné odvolanie podáva z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1, písm. d) a h) CSP, nie je z textu samotného odvolania žalobkyne zrejmé, v čom vidí žalobkyňa naplnenie jednotlivých odvolacích dôvodov. Odvolanie žalobkyne nie je odôvodnené; ide len o opätovné zhrnutie tvrdení žalobkyne, ktoré žalobkyňa vzhľadom na dôkaznú núdzu v konaní opakovane tvrdila tak, aby tieto zakladali jej uplatnený nárok. Dôvody odvolania sa obmedzujú len na reprodukciu skutočností, tvrdených zo strany žalobkyne.

3.2 Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne ďalej uviedol, že má za to, že vo výpovedi žalobkyne a jej dcéry - svedkyne pani K. sú zásadné rozpory, ktoré preukazujú nepravdivosť skutkových tvrdení žalobkyne uvádzaných v súdnom konaní. Žalobkyňa dňa 24. 11. 2016 žiadnym spôsobom, či už písomným alebo ústnym nevyjadrila vôľu na vrátenie daru od obdarovanej, čo jednoznačne potvrdilo vykonané dokazovanie. Všetky kroky realizovala dcéra žalobkyne pani K., dokonca samotnú žiadosť o poskytnutie právnej pomoci zo dňa 14. 10. 2016 vyplnila dcéra žalobkyne, svedkyňa pani K.. V uvedenej súvislosti je podľa žalovaného potrebné opakovane poukázať na to, že svedkyňa pani K. nevedela súdu prvej inštancie na pojednávaní uviesť, prečo počas vzniesenia námietky proti konaniu dražby nepredložila na dražbe aj dohodu o vrátení daru, keď ako vo svojej svedeckej výpovedi uviedla, ju mala pri sebe. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobkyňa sa nepodarilo jednoznačne preukázať, že pred udelením príklepu bola vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti. D. dohoda o vrátení daru ako aj záznam zo stretnutia, ktoré sa uskutočnilo podľa tvrdenia žalobkyne v kancelárii jej právnej zástupkyne dňa XX.XX.XXXX, sú síce napísané na počítači, avšak pri dohode o vrátení daru je iba rukou dopísaný dátum jej vyhotovenia, na čo žalovaný počas celého konania poukazoval. Vo svedeckej výpovedi JUDr. Ing. N. F. uviedla, že uvedené listinné dôkazy vypracovala ona, ale nevedela na pojednávaní uviesť dôvod, prečo pri dohode o vrátení daru bolo pri dátume jej vyhotovenia vybodkované miesto a bol tam

rukou dopísaný dátum, keď ako uviedla vo svojej svedeckej výpovedi, žalobkyňa a aj obdarovaná prišli k nej už uzrozmene s riešením celej situácie. Skutočnosť, že dohoda o vrátení daru bola zo strany matky a dcéry účelovo spätne antidatovaná, aby dátum predchádzal konaniu dobrovoľnej dražby, pričom táto listina bola nepochybne podľa žalovaného vyhotovená až po konaní dobrovoľnej dražby, bola v konaní nepochybne preukázaná aj tým, že podpis na dohode o vrátení daru bol overený notárom až dňa 28. 11. 2016. Právne významná skutočnosť, s ktorou sa súd prvej inštancie dostatočne podrobne zaoberal a správne právne ju posúdil je podľa žalovaného tá skutočnosť, že predmet daru bol v čase výzvy na jeho vrátenie zaťažený právami tretích osôb, no tieto práva tretích osôb neboli v dohode o vrátení daru bližšie konkretizované, čo malo zásadný vplyv na určitosť predmetného právneho úkonu a spôsobilo jeho absolútnu neplatnosť. V nadväznosti na uvedené žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za zákonný aj z toho dôvodu, že žalobkyňa nevyužila svoje právo podať v zákonnej prekluzívnej lehote žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby z čoho vyplýva, že v rámci tohto konania sa nemôže účelovo domáhať určenia vlastníckeho práva, nakoľko podľa Zákona o dobrovoľných dražbách mala žalobkyňa zvoliť iný procesný postup. Konanie žalobkyne je preto podľa žalovaného potrebné posudzovať v zmysle zásady *vigilantibus iura scripta sunt*, t. j. práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým) teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 08. 11. 2011, sp. zn. 1Sžr/38/2011). S poukazom na uvedené má žalovaný za to, že žalobkyňa sa nepodaním žaloby o učenie neplatnosti dobrovoľnej dražby sama pripravila o možnosť úspešne sa domáhať určenia vlastníckeho práva a všetky jej následné kroky, ktorými sa snaží zhojiť svoju nečinnosť pri uplatňovaní práva, ktoré právo si mala uplatniť v zákonnej prekluzívnej lehote troch mesiacov odo dňa udelenia príklepu licitátora na dobrovoľnej dražbe žalovanému, je preto potrebné považovať za právne neprípustné, bezúčelné a neefektívne. „V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.“ To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 08. 11. 2011, sp. zn. ISžr /38/2011). Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne označil postup súdu prvej inštancie za správny, zákonný a nezakladajúci odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. d) a h) CSP. Uviedol, že sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, ktorý v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatuje, že žalobkyňa sa nepodarilo preukázať, že by v čase pred udelením príklepu bola vlastníčkou predmetných nehnuteľností, a teda sa jej nepodarilo preukázať, že by existovali okolnosti hodné osobitného zreteľa (skutkové a právne osobitosti prípadu), ktoré by umožňovali odklon od ustálenej rozhodovacej praxe a umožňovali by posudzovať platnosť vykonanej dražby. V závere vyjadrenia k odvolaniu žalobkyne žalovaný uviedol, že navrhuje, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedla, že zotrúva na obsahu a dôvodoch podaného odvolania s tým, že v odvolaní uviedla dôvody, pre ktoré považuje rozsudok súdu prvej inštancie za nesprávny. Zdôraznila, že sa domáhala určenia, že je vlastníčkou bytu č. X na 3. poschodí vo vchode č. XX, bytového domu so súpisným číslom XXXX, zapísaného Okresným úradom Brezno, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XXXX pre okres Brezno, obec Brezno, katastrálne územie Brezno, a to z dôvodu, že obdarovaná K. K., jej dcéra, porušila a porušovala povinnosti, ktoré na seba prevzala tak darovacou zmluvou, ako aj v čl. VI. darovacej zmluvy obsiahnutou zaopatrovacou zmluvou. Skutočnosť, že sa domáhala vrátenia daru od obdarovanej K. K., vyplýva tak zo spisu Centra právnej pomoci, kancelária Banská Bystrica, ktorého rozhodnutím zo dňa 23. 11. 2016, sp. zn. 1N 13744/2016-KaBB, R. z. 76552/2016 jej centrum právnej pomoci priznalo nárok na poskytovanie právnej pomoci a na pred súdom v právnej veci vrátenia daru, vrátane spísania návrhu na začatie konania až do právoplatného skončenia veci a určilo jej na zastupovanie advokátku JUDr. Ing. N. F., ako aj z výpovede svedkyne JUDr. Ing. N. F. a s tým spojených listinných dôkazov, a to:

- výzva zo dňa 24. 11. 2016 podľa § 630 Občianskeho zákonníka na vrátenie daru,
- Záznam zo stretnutia - pokus o mimosúdne riešenie sporu zo dňa 24. 11. 2016,
- výpoveď svedkyne K. K.,
- notárska zápisnica spísaná notárom JUDr. Miroslavom Holčíkom dňa 25. 11. 2016,
- návrh na vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností zo dňa 24. 11. 2016.

4.1 V nadväznosti na uvedené žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedla, že postupovala v súlade s ustanovením § 630 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa darca môže domáhať

vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo k členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. Dohoda o vrátení daru zo dňa 24. 11. 2016 je jednostranným právnym úkonom darcu, na základe ktorého došlo ku vráteniu daru dňa 24. 11. 2016, teda pred tým, ako na základe prvého kola opakovanej dobrovoľnej dražby dražobník udelil príklep žalovanému ako dražiteľovi. Citované ustanovenie Občianskeho zákonníka nevyžaduje v prípade žiadosti darcu osobitnú formu žiadosti o vrátenie daru, teda žiadosť môže byť tak ústna ako aj písomná, alebo urobená iným spôsobom, nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel darca prejavíť. Z dohody o vrátení daru zo dňa 24. 11. 2016 nepochybne vyplýva, že právny vzťah založený darovacou zmluvou zo dňa 20. 03. 2009 zanikol dňa 24. 11. 2016, pretože ak darca využije svoje právo vyplývajúce mu z § 630 Občianskeho zákonníka domáhať sa vrátenia daru, zaniká darovací vzťah okamihom, kedy tento prejav vôle dôjde k obdarovanému. Doručením žiadosti darcu o vrátenie daru obdarovanému, sa darovacia zmluva ruší a obnovuje sa pôvodný právny vzťah, t. j. obnovuje sa vlastnícke právo darcu k predmetu daru s účinkami ex nunc a obdarovaný je povinný vydať darovanú vec vlastníčkovi. Z hľadiska zápisu do príslušného katastra nehnuteľností nie je ani potrebné aby listina o vrátení daru - v tomto prípade dohoda o vrátení daru zo dňa 24. 11. 2016, potvrdzujúca obnovenie vlastníckeho práva darcu, bola zapísaná do katastra nehnuteľností ako to vyplýva napr. z rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo/202/2013 z 20. 03. 2014. Na základe uvedeného žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedla, že navrhuje, aby odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379 a ust. § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a II. podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil; vo výroku III. odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil.

6. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti záverov súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov uplatnených žalobkyňou v odvolaní v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d) a písm. h) CSP.

7. Podľa ust. § 2 písm. a) zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách (ďalej len „Zákon o dobrovoľných dražbách“), dražbou sa rozumie verejné konanie, ktorého účelom je prechod vlastníckeho práva alebo iného práva k predmetu dražby, konané na základe návrhu navrhovateľa, pri ktorom sa licitátor obracia na vopred neurčený okruh osôb prítomných na vopred určenom mieste s výzvou na podávanie ponúk a pri ktorom na osobu, ktorá urobí najvyššiu ponuku, prejde príklepom licitátora vlastnícke alebo iné právo k predmetu dražby, alebo verejné konanie, ktoré bolo licitátorom ukončené z dôvodu, že nebolo urobené ani najnižšie podanie.

8. Podľa ust. § 21 ods. 2 Zákona o dobrovoľných dražbách, v prípade ak boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Právo domáhať sa určenia neplatnosti dražby zaniká, ak sa neuplatní do troch mesiacov odo dňa príklepu okrem prípadu, ak dôvody neplatnosti dražby súvisia so spáchaním trestného činu a zároveň ide o dražbu domu alebo bytu, v ktorom má predchádzajúci vlastník predmetu dražby v čase príklepu hlásený trvalý pobyt podľa osobitného predpisu; v tomto prípade je možné domáhať sa neplatnosti dražby aj po uplynutí tejto lehoty. V prípade spoločnej dražby bude neplatná len tá časť dražby, ktorej sa týka rozsudok (§ 23).

9. Podľa ust. § 630 zákona č. 40/1964 Zb., Občianskeho zákonníka, darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

10. Po prejednaní odvolania žalobkyne odvolací súd uvádza, že žalobkyňa v odvolaní uviedla, že podáva odvolanie v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d) a písm. h) CSP, odvolací dôvod uplatnený v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP však v odvolaní žiadnym spôsobom nešpecifikovala, pričom dôvody odvolania napíňajúce odvolací dôvod uplatnený žalobkyňou v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP nevyplývajú ani z obsahu odvolania. Pokiaľ ide o dôvody odvolania napíňajúce odvolací dôvod uplatnený žalobkyňou v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, odvolací súd uvádza, že z obsahu odvolania žalobkyne vyplýva, že žalobkyňa v odvolaní vo vzťahu k uvedenému odvolaciemu dôvodu

namietala najmä záver súdu prvej inštancie, že nepreukázala, že pred konaním dobrovoľnej dražby dňa 25. 11. 2016 sa na základe ust. § 630 Občianskeho zákonníka stala opäť vlastníčkou predmetného bytu, ktorý vydražil žalovaný.

11. Po prejednaní odvolania žalobkyne z hľadiska odvolacieho dôvodu uplatneného žalobkyňou v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie uvedeným v odseku 22. odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, že „žalobkyni sa nepodarilo jednoznačne preukázať, že požiadala svoju dcéru o vrátenie daru pred nadobudnutím vlastníckeho práva k bytu na dobrovoľnej dražbe žalovaným“. Uvedený záver vyplýva, aj z konania vedeného na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 6C/48/2017, predmetom ktorého bolo vypratanie bytu K. K. (dcérou žalobkyne v tomto konaní, vo vzťahu ku ktorému sa v tomto konaní domáhala určenia vlastníckeho práva žalobkyňa), kde súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 6C/48/201-163 zo dňa 23. 10. 2018 v spojení s výrok o vypratání bytu potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/109/2019-266 zo dňa 18. 10. 2019, žalobe vyhovel.

12. V nadväznosti na uvedené odvolací súd uvádza, že z hľadiska naplnenia hypotézy (predpokladov) právnej normy - ust. § 630 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej by mala byť žalobkyňa v deň konania dražby (25. 11. 2016) vlastníčkou predmetného bytu nestačí, že žalobkyňa v konaní pred súdom prvej inštancie na preukázanie tvrdených skutočností, že k výzve na vrátenie daru a k spísaniu a uzatvoreniu Dohody o vrátení daru došlo dňa 24. 11. 2016, t. j. deň pred konaním dobrovoľnej dražby, na ktorej žalovaný vydražil predmetný byt, predložila súdu Dohodu o vrátení daru, vyvolávajúcu pochybnosti (ktoré pochybnosti neodstránili ani svedecké výpovede svedkýň K. K. a JUDr. Ing. N. F., keďže na Dohode o vrátení daru s rukou dopísaným dátumom vyhotovenia dňa 24. 11. 2016 je overený podpis K. K. až dňa 28. 11. 2011, a to notárom so sídlom v Lučenci, ktorú skutočnosť K. K. majúca trvalý pobyt v Banskej Bystrici nevedela v rámci svojej svedeckej výpovede na pojednávaní konanom na súde prvej inštancie dňa 28. 05. 2021 vysvetliť; uviedla len, že na overenie jej podpisu na Dohode o vrátení daru nemala v deň jej vyhotovenia JUDr. Ing. N. F. dostatok peňažných prostriedkov, ktoré tvrdenie svedkyne K. K. nepovažuje odvolací súd vzhľadom na sumu zodpovedajúcu overeniu podpisu notárom za presvedčivé) o tom, že Dohoda o vrátení daru, vyhotovená v písomnej forme, na ktorej je rukou dopísaný dátum vyhotovenia a uzatvorenia 24. 11. 2016, bola skutočne vyhovená a uzatvorená dňa 24. 11. 2016, t. j. deň pred konaním dobrovoľnej dražby dňa 25. 11. 2016, na ktorej žalovaný vydražil predmetný byt.

13. Na základe uvedených skutočností odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a II. podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil; vo výroku III. odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil konštatujúc, že pokiaľ si svedkyňa JUDr. Ing. N. F. žiadne svedočné neuplatnila (viď zápisnicu z pojednávania konaného na súde prvej inštancie dňa 28. 05. 2021) tak jej nemôže byť v zmysle výroku III. odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie samostatným uznesením okresného súdu priznaná titulom náhrady svedočného žiadna suma.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).